

Inleiding

In een apocrief boek “De Boodschap van Jakobus”, staat het aangrijpende en ontroerende verhaal van Jojakim en zijn vrouw Anna, die aanvankelijk onvruchtbaar was. Er staan in de Bijbel wel meer van dergelijke verhalen van vrouwen die aanvankelijk onvruchtbaar waren en daarmee in grote verlegenheid zaten. Denk aan Sara, Rebekka, Rachel en Hanna. Wat de waarde en betrouwbaarheid van apocriefe geschriften is laten wij in het midden. Er zijn heel veel geschriften in de eerste eeuwen verschenen die in het voordeel van Rome en haar dogma’s waren. En dat is met deze brief van Jakobus ook het geval. Toch willen wij het verhaal eens met elkaar gaan lezen, daar er evenwel leerzame elementen in zitten.

Jojakim was erg bedroefd vanwege zijn kinderloosheid. Hij wilde zelfs de geslachtsregisters van alle twaalf stammen gaan nazoeken of er ooit wel een geval van algehele kinderloosheid had bestaan. Na zijn onderzoek stelde hij vast dat alle rechtvaardigen in Israël nageslacht verwekt hadden. In grote nood (waarschijnlijk nadat hem de toegang tot de Tempel was ontzegd vanwege zijn onvruchtbaarheid) heeft Jojakim daarna Elohim eraan herinnerd dat Hij ook aan Abraham in hoge ouderdom een zoon had gegeven via Sara. Jojakim was zo intens bedroefd dat hij zich niet meer aan zijn vrouw vertoonde, maar vertrok naar de wildernis en woonde daar in een tent. Daar heeft hij 40 nachten en dagen gevast, en zei tegen zichzelf dat hij niet zou eten en drinken voordat Jahweh hem zou bezocht hebben. We zien hieruit dat kinderloosheid in Israël een buitengewoon diep ingrijpende en trieste zaak was. En dat is het ook buiten Israël, tot op de dag van heden.

Nadat Jojakim niet meer naar zijn huisvrouw was gekomen, heeft zijn vrouw Anna een klaagzang opgeheven waarin ze haar weduwschap én haar kinderloosheid betreurt. Ze was nu dubbel ongelukkig. Anna liep naar buiten en ging onder een laurierstruik bidden tot Jahweh. In de struik zag ze een klein musje zitten, waarna

zij een klaaglied ophief: “Wee mij, wie heeft mij verwekt? Welke moederschoot heeft mij voortgebracht? Ik ben een vloek geworden voor de kinderen Israëls, en ik ben gesmaad. Zij hebben mij weggespot uit het huis van Jahweh. Wee mij, aan wie ben ik gelijk? Niet aan de vogels van de hemel ben ik gelijk, want de vogels zijn vruchtbaar voor U, o Jahweh!

Wee mij, aan wie ben ik gelijk? Niet aan de dieren der aarde, want zij zijn vruchtbaar voor U, o Jahweh!

Wee mij, aan wie ben ik gelijk? Niet aan het water, want zelfs de wateren zijn vruchtbaar voor U, o Jahweh!

Wee mij, aan wie ben ik gelijk geworden? Niet aan de aarde, want ook de aarde brengt op haar tijd vruchten voort en looft U, o Jahweh!”

Aankondiging geboorte

En ziet, daar stond ineens een boodschapper (engel) van Jahweh voor haar, die zei: “Anna, Anna, Jahweh heeft jouw smeekgebed gehoord. Jij zal een kind baren, en over jouw nageslacht zal in de gehele wereld worden gesproken!”

Anna antwoordde: “Zo waarachtig als Jahweh leeft, wanneer ik baar, of het nu mannelijk of vrouwelijk zal zijn, ik zal het als een gave naar Jahweh brengen, en zal Hem al de dagen van mijn leven dienen.” Dit herinnert ons aan Hanna en Elkana, die eveneens hun zoon Samuel afstonden aan de dienst van Jahweh.

En kijk, toen kwamen er zelfs twee engelen tot haar, die tegen haar zeiden: “Anna, Jojakim je man zal weer naar je toekomen met zijn kudde, want een engel van Jahweh heeft tot hem gesproken en heeft tot hem gezegd dat zijn gebed verhoord is. En dat hij naar zijn vrouw moest gaan en dat zij zal ontvangen en zal baren. Toen Jojakim dit hoorde heeft hij van zijn schapen en kalveren geofferd aan Jahweh als dank. Anna zag daarna haar man reeds in de verte aankomen met zijn kudde en is hem om de hals gevallen. “Nu weet ik, zei ze, dat Jahweh mij grotelijks gezegend heeft, want ziet, nu ben ik geen weduwe meer, en ik die kinderloos was zal een kind baren!”

We zien hieruit hoe diep het er dikwijls doorheen gaat alvorens de mensen verhoord worden in hun gebeden. Waarom? Om toegewijd te worden aan Jahweh met geheel het hart? Dat is goed mogelijk. En om ons er goed van te laten doordringen dat álles als een gift van Jahweh ons toevalt.

Jojakim heeft daarna nog offergaven naar de priester gebracht, en lette scherp op de borsttas van de priester om te zien of er nog een overtreding in hem zou aanwezig zijn. Maar nee, Jojakim kon geen overtreding waarnemen.

In de 9e maand heeft Anna een kind gebaard, een dochter. Anna zei: “Vandaag verheugd zich mijn ziel.” En ze noemde haar dochter Mirjam (Maria). Het kind groeide voorspoedig op, en toen ze zes maanden oud was zette Anna haar op de grond om te zien of ze al

kon staan. Jojakim heeft een groot feestmaal aangericht en de priesters en gehele raad uitgenodigd toen het kind één jaar was geworden. Daarna hebben ze Mirjam naar de Hogepriester gebracht.

Anna maakte en zong het volgende lied:

“Ik zal een lied zingen voor het aangezicht van Jahweh, mijn Elohim. Want Hij heeft mij bezocht en van mij de smaad mijner vijanden weggenomen. Jahweh heeft mij een vrucht van Zijn gerechtigheid gegeven, eenvoudig en van grote overvloed voor Hem. Wie zal het aan de zonen van Ruben vertellen dat Anna een kind laat drinken uit haar borsten? Hoor, hoor, twaalf stammen van Israël: Anna laat drinken!”

Dit mooie lied getuigt van de intense vreugde van Anna, en ook van haar verbondenheid met de twaalf stammen Israëls, die zij in haar vreugde wil laten delen.

Mirjam als gave aan Jahweh

Toen Mirjam 2 jaren oud was wilde Jojakim haar naar de Tempel van Jahweh brengen opdat zij aldaar zou verblijven, zodat hij zijn gelofte zou betalen. Anna vond het beter om nog een jaar te wachten, zodat het kind niet naar haar vader en moeder zou terug verlangen. Jojakim stemde daarmee in. Na een jaar hebben Jojakim en Anna hun dochter naar de Tempel gebracht, om daarmee te betonen dat zij hun dochter terug gaven aan de Gever, aan Jahweh. De priester ontving Mirjam heel vriendelijk en zei: “Jahweh heeft jouw naam groot gemaakt onder alle geslachten, en door jou zal Jahweh in het laatste der dagen Zijn verlossing bekend maken aan de kinderen Israëls.”

Jahweh gaf Mirjam grote genade bij het volk, en van vreugde heeft zij op haar voeten gedanst in de Tempel. Toen haar ouders vertrokken heeft Mirjam géén heimwee gekregen. Ze was daar in de Tempel en ontving voedsel uit de hand van een Booschapper. Eenmaal twaalf jaar oud geworden zijnde hebben de priesters raad gehouden en gezegd: “Kijk, Mirjam is nu 12 jaren oud, wat zullen wij met haar doen opdat zij niet de Heiligheid van Jahweh zal kunnen bezoedelen?” De priesters droegen de Hogepriester op dat hij raad zou vragen aan Jahweh. De Hogepriester ging in gebed en tijdens zijn gebed verscheen een Engel, die zei: “Zacharia, Zacharia, ga uit en roep alle weduwnaars van het volk bij elkaar en laat een ieder zijn staf meebrengen, en Jahweh zal een teken geven wiens vrouw Mirjam zal worden.”

Zo gezegd, zo gedaan. De Hogepriester nam de staven van de weduwnaars in ontvangst en legde ze in de Tempel. Nadat hij erover gebeden had was er geen enkel teken aan te zien. Hij gaf alle staven terug aan hun eigenaars, en toen een zekere Jozef zijn staf in ontvangst nam, kwam er plotseling een duif uit te voorschijn, die op Jozefs hoofd ging zitten. De Hogepriester zij toen tot Jozef: “Jij bent door Jahweh aangewezen om de nog jonge maagd onder je bescherming te nemen”. Jozef weigerde het en zei: “Ik ben een oud man en heb reeds zonen. Zij is nog een jong meisje. Ik vrees dat men mij zal uitlachen.” De priester antwoordde dat Jozef niet moest vrezen, maar dat hij Jahweh diende te gehoorzamen, want

ongehoorzaamheid heeft Jahweh altijd gestraft, waar Datan, Abiram en Korach het voorbeeld van zijn. Jozef gehoorzaamde en nam haar in zijn huis en zei tegen Mirjam: “Kijk, ik heb je uit het huis van Jahweh ontvangen en nu blijf je in mijn huis, terwijl ik naar de bouwerij ga, en ik kom daarna weer bij je terug. Jahweh zal de wacht over je houden!”

Het klinkt ons wat wonderlijk in de oren dat er ineens een duif uit een staf komt vliegen en op Jozefs hoofd gaat zitten. Toch zijn er andere voorbeelden in de Bijbel die al even wonderlijk zijn. Denk aan Mozes met de staf die in een slang veranderde en de andere, in slangen veranderde staven der tovenaars, opat. En ook dat de heilige Geest in de gedaante van een duif op het hoofd van Jesjoea neerdaalde na Zijn doop door onderdompeling.

Engelenverschijning

Wederom verscheen een engel en nu aan Mirjam welke tot haar sprak: “Je moet niet bevreesd zijn Mirjam, want je hebt gunst gevonden bij Jahweh, en uit Zijn Woord zal jij zwanger worden.” Toen zij dat hoorde twijfelde ze en zei: “Ai, zal ik van Jahweh zwanger worden, van de levende El, en zal ik zoals alle vrouwen baren?”

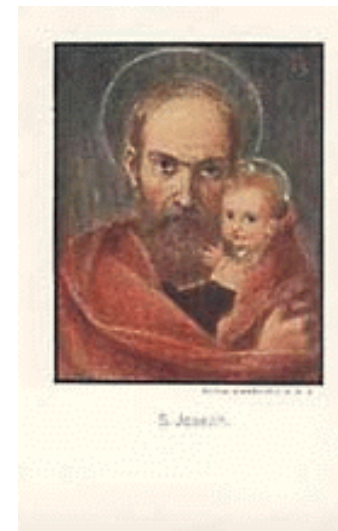
De engel antwoordde: “Nee, niet op normale wijze, maar de Geest van Jahweh zal jou overschaduwen, daarom ook zal dat Heilige wat uit jou geboren zal worden de Zoon van de Hoogste El worden genoemd. En jij zal zijn

naam Jesjoea noemen, want Hij zal Zijn volk redden van hun overtredingen.”

Mirjam antwoordde en zei: “Kijk, ik ben de dienstmaagd voor het aangezicht van Jahweh, laat het met mij geschieden volgens Uw woord.

Mirjam was intussen druk doende met weven voor een nieuw voorhang voor de Tempel, waaraan verschillende vrouwen meehielpen. Toen zij haar aandeel naar de priester bracht zei deze tegen haar: “Mirjam, Jahweh heeft jouw naam groot gemaakt, en jij zal gezegend zijn onder alle volkeren der aarde”.

Daarna is Mirjam vol vreugde en blijdschap naar haar nicht Elisabeth gegaan. Toen Elisabeth Mirjam zag sprong het kindje op in haar buik, want Elisabeth was in verwachting (van Johannes de Doper). Mirjam is drie volle maanden bij haar nicht gebleven. Eenmaal weer thuisgekomen heeft ze zich verborgen voor de mensen, omdat ze pas 16 jaren oud was en in verwachting was zónder dat zij getrouwd was.

Jozef

Op zekere dag kwam Jozef thuis van zijn werkzaamheden en zag dat Mirjam een behoorlijk dikke buik had gekregen. Ze was al 6 maanden zwanger. Jozef schrok ervan en trok een rouwkleed aan, viel op de aarde en weende bitterlijk en zei in vertwijfeling: “Met welk een gezicht zal ik opzien naar Jahweh, mijn Elohim? En wat zal ik bidden met betrekking tot Mirjam? Ik heb haar als maagd uit de Tempel ontvangen, en ik heb haar blijkbaar niet goed bewaakt. Wie heeft in mijn huis deze maagd bezoedeld? Wordt op heden de geschiedenis van Adam herhaald? Want gelijk Adam afwezig was tijdens zijn gebedsuur en Nachash Eva alleen aantrof en haar bedrogen (seksueel verleid en misbruikt) heeft, zo is het mij eveneens overkomen.”

Jozef heeft Mirjam tot zich geroepen en gezegd: “O jij, die het tere voorwerp van Jahweh’s zorg bent, waarom heb je dit gedaan en ben je Jahweh vergeten? Waarom heb je je ziel verlaagd, jij die in heiligheid opgevoed bent?”

Mirjam barstte in tranen uit en antwoordde: “Ik ben schoon en heb geen man bekend.” Jozef vroeg haar vanwaar ze dan zo’n dikke buik had gekregen, en wat er dan in haar schoot was. Mirjam zei: “Zo waar als Jahweh leeft, ik weet niet vanwaar mij dit overkomen is.”

Jozef werd bevreesd en wist er gaan raad meer mee. Hij heeft Mirjam stilletjes alleen gelaten en heeft overwogen wat hij met haar zou doen. Hij overlegde bij zichzelf, indien hij haar overtreding zou verbergen, dat hij zich alsdan schuldig zou maken aan de Wet van Jahweh. Maar indien hij haar overtreding openbaar zou maken, hij alsdan mogelijk onschuldig bloed aan de doodstraf zou overgeven, want het kind in Mirjam kon weleens van een Engel zijn. Welnu, Jozef wist niet goed wat hij met Mirjam zou doen. Hij wilde haar in het geheim van zich laten gaan (in de Bijbel staat dat Jozef stilletjes van haar weg wilde gaan). Toen werd het nacht, en zie, er verscheen een engel van Jahweh aan Jozef in de droom en zei: “Vrees niet aangaande dit kind, want wat in haar is, is van de Geest van Heiligheid. Zij zal een Zoon baren en zij zal Hem Jesjoea noemen. Hij zal Zijn volk van hun overtredingen verlossen.”

Toen stond Jozef op en heeft de Elohim van Israël geprezen, doordat Hij barmhartigheid had betoond. En Jozef waakte over Mirjam.

Mirjam zwanger bevonden

Annas, die schrijver was, is naar Jozef toegekomen en vroeg hem: “Waarom ben je niet in onze vergadering verschenen?” Jozef antwoordde: “Omdat ik moe was van mijn reis en eerst wilde uitrusten.” Annas draaide zich daarna om en zag ineens dat Mirjam zwanger moest zijn. Haastig liep hij naar de andere priesters en zei tot hen: “Jozef voor wie jullie hebben ingestaan dat hij rechtvaardig was, heeft zwaar gezondigd. Hij is stilletjes met de maagd Mirjam getrouwd en heeft de kinderen Israëls ervan niet in kennis gesteld.

Stuur maar dienaars naar Jozefs huis en jullie zult zien dat Mirjam zwanger is.” De dienaars bevonden het inderdaad alzo, en zij brachten Jozef en Mirjam voor het gericht. De priester vroeg:

“Mirjam, waarom heb je dit gedaan en je ziel verlaagd? Je bent in heiligheid opgevoed, en je hebt voedsel ontvangen uit de hand van een engel. Je hebt de lofzangen in de Tempel gehoord en je hebt gedanst voor Zijn aangezicht. Waarom heb je dan dit gedaan?”

Maria weende bitterlijk en zei: “Ik ben schoon en heb geen man bekend.” Daarna zei de priester tot Jozef: “Waarom heb jij dit gedaan?” Jozef antwoordde: “Zo waarachtig als Jahweh leeft, ik ben zuiver ten opzichte van haar.” De priester(s) konden deze getuigenissen niet geloven, want de omvang van de buik van Mirjam loog er niet om, en hoe kon zij in verwachting zijn, anders dan door Jozef? Zij verdachten zowel Jozef als Maria van leugens. De priester zei: “Geef toch geen vals getuigenis, maar spreek de waarheid. Jij hebt met haar het huwelijk voltrokken (dat is, jij hebt geslachtsgemeenschap met haar gehad), en je hebt dit niet aan de kinderen Israëls te kennen gegeven. Jij hebt je hoofd niet onder de machtige Hand van Elohim gebogen, zodat je nageslacht zou gezegend worden.” En Jozef zweeg stil!

Jozef kon zichzelf, noch Mirjam op enigerlei wijze verdedigen. In Israël werd het huwelijk in het openbaar binnen de familiekring voltrokken, met kennis van de andere volksgenoten als getuigen. Anders gold het huwelijk niet als wettig. Jozef wordt verweten dat hij in alle stilte zelf het huwelijk voltrokken heeft, zónder getuigen. Dat was blijkbaar ongeoorloofd en onwettig.

Het Heilige Toetswater

De priester eiste van Jozef dat hij Mirjam terug zou geven. Jozef had Mirjam uit de Tempel ontvangen om haar te bewaken, en daarin zou hij tekort zijn geschoten. Jozef barstte in tranen uit. Met tranen konden de priesters echter geen rekening houden, want tranen wissen de eventueel begane zonden niet uit. De priester eiste vervolgens dat Jozef en Maria het “heilige toetswater” (zie Numeri 5:11-28) zouden moeten drinken om hun schuld openbaar te maken, dan wel hun onschuld aan te tonen.

11 ¶ *Wijders sprak de HEERE tot Mozes, zeggende:*

12 *Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Wanneer van iemand zijn huisvrouw zal afgeweken zijn, en door overtreding tegen hem overtreden zal hebben;*

13 *Dat een man bij haar door bijligging des zaads zal gelegen hebben, en het voor de ogen haars mans zal verborgen zijn, en zij zich verheeld zal hebben, zijnde nochtans onrein geworden; en geen getuige tegen haar is, en zij niet betrappt is;*

14 *En de ijvergeest over hem gekomen is, dat hij ijvert over zijn huisvrouw, dewijl zij onrein geworden is; of dat over hem de ijvergeest gekomen is, dat hij over zijn huisvrouw ijvert, hoewel zij niet onrein geworden is;*

15 *Dan zal die man zijn huisvrouw tot den priester brengen, en zal haar offerande voor haar medebrengen, een tiende deel van een efa gerstemeel; hij zal geen olie daarop gieten, noch wierook daarop leggen, dewijl het een spijsoffer der ijveringen is, een spijsoffer der gedachtenis, dat de ongerechtigheid in gedachtenis brengt.*

16 *En de priester zal haar doen naderen; hij zal haar stellen voor het aangezicht des HEEREN.*

17 *En de priester zal heilig water in een aarden vat nemen; en van het stof, hetwelk op den vloer des tabernakels is, zal de priester nemen, en in het water doen.*

18 *Daarna zal de priester de vrouw voor het aangezicht des HEEREN stellen, en zal het hoofd van de vrouw ontbloten, en zal het spijsoffer der gedachtenis op haar handen leggen, hetwelk het spijsoffer der ijveringen is; en in de hand des priesters zal dat bitter water zijn, hetwelk den vloek medebrengt.*

19 *En de priester zal haar beedigen, en zal tot die vrouw zeggen: Indien niemand bij u gelegen heeft, en indien gij, onder uw man zijnde, niet afgeweken zijt tot onreinigheid, wees vrij van dit bitter water, hetwelk den vloek medebrengt!*

20 *Maar zo gij, onder uw man zijnde, afgeweken zijt, en zo gij onrein geworden zijt, dat een man bij u gelegen heeft, behalve uw man:*

21 *(Dan zal de priester die vrouw met den eed der vervloeking beedigen, en de priester zal tot die vrouw zeggen:) De HEERE zette u tot een vloek, en tot een eed, in het midden uws volks, mits dat de HEERE uw heup vervallende, en uw buik zwellende make;*

22 *Dat ditzelve water, hetwelk de vervloeking medebrengt, in uw ingewand inga, om den buik te doen zwellen, en de heup te doen vervallen! Dan zal die vrouw zeggen: Amen, amen!*

23 *Daarna zal de priester deze zelfde vloeken op een cedeltje schrijven, en hij zal het met het bitter water uitdoen.*

24 *En hij zal die vrouw dat bitter water, hetwelk de vervloeking medebrengt, te drinken geven, dat het water, hetwelk de vervloeking medebrengt, in haar tot bitterheden inga.*

25 *En de priester zal uit de hand van die vrouw het spijsoffer der ijveringen nemen, en hij zal datzelve spijsoffer voor het aangezicht des HEEREN bewegen, en zal dat op het altaar offeren.*

26 *De priester zal ook van dat spijsoffer, deszelfs gedenkoffer, een handvol grijpen, en zal het op het altaar aansteken; en daarna zal hij dat water die vrouw te drinken geven.*

27 *Als hij haar nu dat water zal te drinken gegeven hebben, het zal geschieden, indien zij onrein geworden is, en tegen haar man door overtreding zal overtreden hebben, dat het water, hetwelk vervloeking medebrengt, tot bitterheid in haar ingaan zal, en haar buik zwellen, en haar heup vervallen zal; en die vrouw zal in het midden van haar volk tot een vloek zijn.*

28 *Doch indien de vrouw niet onrein geworden is, maar rein is, zo zal zij vrij zijn, en zal met zaad bezadigd worden.*

29 *Dit is de wet der ijveringen, als een vrouw, onder haar man zijnde, zal afgeweken en onrein geworden zijn;*

De priester liet Jozef ervan drinken en stuurde hem naar het gebergte. Jozef echter keerde na verloop van enige tijd gezond en wel terug. Ook Mirjam dronk het toetswater en werd heengezonden naar het gebergte. Ook zij keerde na enige tijd gezond en wel terug! Toen was het gehele volk verwonderd dat er blijkbaar géén overtreding begaan was. De priester zei toen tegen Jozef en Mirjam: “Wanneer Jahweh jullie overtreding niet openbaar heeft gemaakt door middel van het heilig toetswater, dan oordeel ik jullie ook niet.” En hij liet hen gaan. Jozef en Mirjam reisden met grote blijdschap naar hun huis. Zoiets hadden de priesters waarschijnlijk nog nooit meegemaakt!

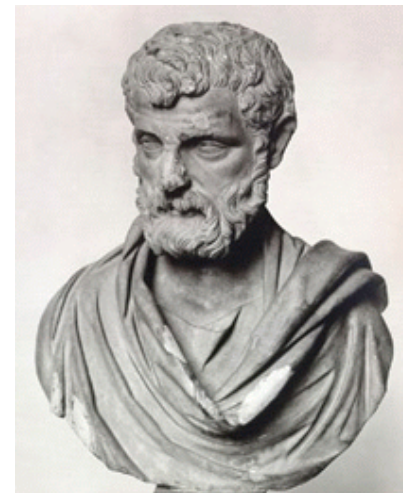
Beschrijving keizer Augustus

Keizer Augustus had een bevel doen uitgaan dat iedereen die in Bethlehem behoorde, daar beschreven diende te worden. Of dit te maken heeft met een algehele beschrijving van alle onderhorige volkeren, is niet duidelijk. Of wist ook keizer Augustus -net als Herodes- van de aangekondigde geboorte van een koningskind, via de Wijzen? Jozef nu liet wel zijn zoons inschrijven, maar wat hij met dit meisje aan moest wist hij niet. “Hoe moet ik haar laten inschrijven?, vroeg hij zich af. Als mijn vrouw? Maar ik ben niet met haar getrouwd. Als mijn dochter? Iedereen weet dat Mirjam niet mijn eigen dochter is.” Jozef heeft ondanks zijn vragen Mirjam op zijn ezel geladen en is vertrokken. Op nog maar korte afstand van Bethlehem zag Jozef dat Mirjam betrokken van gezicht was vanwege barensweeën. Zij waren toen nog in de eenzaamheid, in de nabijheid van een grot. Jozef heeft Mirjam in de grot gebracht en is op zoek gegaan naar een vroedvrouw. Er kwam bij toeval (?) een vrouw van het gebergte, die aan Jozef vroeg wat hij zocht en waar hij naar toe ging. Jozef antwoordde dat hij een Hebreeuwse vroedvrouw zocht. De vrouw vroeg of Jozef uit Israël was en wie dat meisje daar op de grond was. Ze had wel gezien dat Jozef wel haar vader kon zijn vanwege het grote leeftijdsverschil. Is dit je vrouw?, vroeg de vrouw aan Jozef. “Nee, antwoordde Jozef, ze is mijn verloofde. Dit is Mirjam die in de Tempel opgevoed is en door het lot aan mij als vrouw is toegewezen, en toch is ze mijn vrouw nu nog niet. Zij is bevrucht door de Geest van Heiligheid.”

De wijzen zagen Zijn ster in het Oosten

De vroedvrouw was verbaasd. Toen de vroedvrouw en Jozef in de grot kwamen, overschaduwde een lichtende wolkkolom de grot. De vroedvrouw bekende dat zij nog nooit zulke grote dingen had gezien, en dat zij geloofde dat dit de Losser van Israël was die nu

geboren was. Er verscheen een groot licht in de grot, wat verminderde toen het kind eenmaal geboren was. Het kind was gezond en begon te drinken aan de moederborst van Mirjam. De vroedvrouw vertrok en zei dat zij deze dag als een grote dag ervoer, daar zij ongewone dingen had gezien. Jozef heeft zich daarna opgemaakt om naar Bethlehem in Judea te gaan, alwaar een grote opschudding ontstond. Er waren zeer wijze mannen naar Bethlehem gekomen, die zochten naar de pasgeboren koning van Juda. Zij zeiden dat zij Zijn ster in het Oosten hadden gezien. (Om een ster in het Oosten waar te nemen, zou men zelf in het Westen moeten staan. De Wijzen kwamen dan ook waarschijnlijk uit het Israël in het Noord-Westen, de verstrooide Israëlieten van de 12 stammen). Herodes had gehoord wat de wijzen gezegd hadden, en liet de Hogepriester toch zich komen. Herodes wilde weten wat er over de aangekondigde koning geschreven stond. De wijzen hebben aan

Herodes

Mirjam voor het kind geschenken gegeven en zijn weer vertrokken. Een engel had hen gewaarschuwd voor Herodes.

Herodes zag dat hij door de Wijzen was bedrogen en is woedend geworden. Hij zond moordenaars naar Bethlehem en omgeving, met de opdracht om alle kinderen onder de twee jaar om te brengen. Toen Mirjam dat hoorde werd zij bang en legde het kind in een beestenkribbe. Ook Elisabeth was bang voor Johannes, haar zoontje. Zij vluchtte naar het gebergte, maar daar kon zij niet gauw een goede schuilplaats vinden. In grote nood heeft ze daarna uitgeroepen: “Berg van Elohim, neem moeder en kind toch op!” Toen opende zich de berg en er was een engel die hen beschermde.

Herodes zocht vooral naar Johannes en zond dienaren naar Zacharias. Wellicht had hij gehoord dat Johannes geboren was en dat dit een speciaal kind moest zijn. Immers Zacharias was sprakeloos geweest totdat de geboorte plaatsvond. De dienaren vroegen aan Zacharias waar hij zijn zoontje verstopt had. Zacharias antwoordde hen: “Ik ben een dienaar van Jahweh en vertoef gedurig in de Tempel. Ik weet niet waar mijn zoontje is.”

Herodes gaf opdracht aan zijn knechten de omgeving af te zoeken, maar zij vonden niets. Hij werd woedend en zei: “Straks zal de zoon

Elisabeth met Johannes

van Zacharias nog koning zijn in Israël. Opnieuw zond Herodes zijn mannen naar Zacharias met de opdracht Zacharias te dwingen de waarheid te spreken, op straffe des doods. Zacharias zei: “Ik ben een martelaar van Elohim wanneer jullie mijn bloed vergieten, want Jahweh zal mijn geest ontvangen, omdat jullie onschuldig bloed vergieten in de Voorhof van Jahweh.”

Tegen dat de nieuwe dag zou aanbreken heeft men Zacharias vermoord. De kinderen Israëls

hebben niet terstond geweten dat Zacharias vermoord is geworden, Mattheus 23:35. De priesters kwamen tezamen op het uur van begroeting, maar Zacharias bleef weg en zij ontvingen toen niet zoals gewoonlijk de zegen van Zacharias. Na lange tijd te hebben gewacht verscheen Zacharias niet, waardoor de priesters bevreesd werden. Eén van het waagde het om naar binnen te gaan en zag daar Zacharias liggen in zijn gestolde bloed naast het altaar. Een stem zei: “Zacharias is vermoord, en zijn bloed zal niet worden uitgewist totdat de Wreker komt.”

Daarna zijn ook de andere priesters naar binnen gegaan en zagen nog wel het gestolde bloed, maar zagen niet meer zijn vermoorde lichaam. Kennelijk heeft een engel dat weggenomen. Israël heeft drie nachten en drie dagen gerouwd om Zacharias. Daarna is Simeon in zijn plaats gesteld, die een openbaring had ontvangen dat hij de dood niet zou zien, voordat hij de Gezalfde in zijn vlees zou hebben gezien. Jakobus die alles heeft opgeschreven, heeft Jahweh geprezen die hem de wijsheid had gegeven om deze geschiedenis op te tekenen. Barmhartigheid zal zijn over hen die onze meester Jesjoea vrezten, aan wie de eer toekomt tot in alle eeuwen.

In de Bijbel komt bijna hetzelfde verhaal voor, over Zacharias dat hij lang vertoefde in de Tempel, toen een engel met hem sprak over de zoon (Johannes) die hij zou ontvangen. Zie Lucas 1:10-22

Slotbeschouwing

De brief van Jakobus waarin de geschiedenis van Jozef en Mirjam (Maria) opgeschreven is, werkt verhelderend en is begrijpelijk. Het vult soms leegten aan in de verhalen van de evangeliën. Wie deze Jakobus geweest is weten wij niet.

Wij kunnen nu ook het verhaal uit Mattheus 23 beter begrijpen. Herodes, en ook een deel van de priesters, waren Edomieten, die in koelen bloede moorden pleegden. Dat onschuldig vergoten bloed zal worden gewroken.

Mattheus 23:27 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij zijt den witgepleisterden graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinigheid.

28 Alzo ook schijnt gij wel den mensen van buiten rechtvaardig, maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid.

29 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeen, gij geveinsden, want gij bouwt de graven der profeten op, en versiert de graftekenen der rechtvaardigen;

30 En zegt: Indien wij in de tijden onzer vaders waren geweest, wij zouden met hen geen gemeenschap gehad hebben aan het bloed der profeten.

31 Aldus getuigt gij tegen uzelf, dat gij kinderen zijt dergenen, die de profeten gedood hebben.

32 Gij dan ook, vervult de mate uwer vadersen!

33 *Gij slangen, gij adderengebroidsels! hoe zoudt gij de helse verdoemenis ontvlieden?*

34 ¶ *Daarom ziet, Ik zende tot u profeten, en wijzen, en schriftgeleerden, en uit dezelve zult gij sommigen doden en kruisigen, en sommigen uit dezelve zult gij geselen in uw synagogen, en zult hen vervolgen van stad tot stad;*

35 *Opdat op u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot op het bloed van **Zacharia**, den zoon van Barachia, **welken gij gedood hebt tussen den tempel en het altaar.***

36 *Voorwaar zeg Ik u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht.*

Wij kunnen geen theologische standpunten innemen op basis van dit verhaal. Rome heeft het dogma van Maria onbevleete ontvangenis ingevoerd. Maria zou vóór, tijdens en kort na de bevruchting en bevalling vrij zijn geweest van erfzonde. Op die wijze wilde men ook Jezus vrijwaren van de erfzonde.

Maria onbevleete ontvangenis wordt door de R.K.-kerk op 8 december gevierd. In 1854 is door paus Pius IX de onbevleete ontvangenis van Maria tot dogma verklaard. Het gaat hierbij niet - zoals alom wordt gedacht - om de vlekkeloze conceptie van Jezus (Jesjoea), maar om de conceptie van Maria zelf. De bevruchting en generatie zou volgens Rome sinds de val van Adam alleen nog bevleete verlopen. Vandaar dat men er wat aan moest doen om vooral Jezus van de gevolgen der zonde te vrijwaren.

De evangelist Johannes zou een biografie hebben geschreven waarin hij tevens over zijn tante en pleegmoeder Maria spreekt. Dit boek is tijdens de Reformatie en Contrareformatie in ongenade gevallen, hoewel het veel informatie geeft over Maria. In het Middelnederlands is ervan ooit een vertaling uitgegeven, genaamd: *Legenda Aurea*, ook wel de *Bliscapen*, over de zeven vreugden van Maria.

In het boek wordt Jojakim genoemd die met Anna 20 jaren kinderloos gehuwd was, en dat hem vanwege zijn onvruchtbaarheid de toegang tot de Tempel werd ontzegd. Anna is volgens het boek uit het geslacht Davids. Jojakim schaamde zich en vertrok naar buiten de stad met zijn kudde en verbleef daar vijf maanden. Anna weet intussen niet wat haar man overkomen is, noch waar hij vertoeft. Dan

verschijnt een engel aan Anna en zegt haar dat zij alreeds 5 maanden zwanger is, en ook Jojakim krijgt deze mededeling van de engel, met dat zij een dochter zal baren. Jojakim keert na deze aankondiging pas na één maand terug naar huis, terwijl Anna hem opwacht onder de Gouden Poort. Hoe en op welke wijze Maria hier ontvangen is, is onduidelijk. Het zou hier echter wél gaan om haar onbevleete ontvangenis, volgens Rome. De smetteloosheid was voor Rome heel belangrijk, omdat volgens de Middeleeuwen God Zich heel bewust was waar Hij was toen Hij mens werd. Een door erfzonde bevleete maagd zou geen eerbiedwaardig onderkomen zijn geweest voor de Zoon van God, aldus Rome. Ook wat betreft de vraag of Jozef de biologische vader was van Jezus, zegt pastoor Lijesen dat niet te weten. Gabriël zei tegen Maria dat de kracht van de Allerhoogste over haar zou komen, met andere woorden: "Dat komt wel goed". Hoe, dat doet volgens de pastoor niet ter zake, daar wetenschap voor de pastoor haaks staat op het Geloven. Geloven heeft volgens de pastoor te maken met overgaven, met accepteren dat er dingen zijn die wij niet kennen.

Wij hebben hier enkele verschillen tussen de berichtgeving van Jakobus en die van Johannes, die elkaar niet tegenspreken. Wat betreft het verhaal over Jojakim en Anna, Jozef en Mirjam, zoals door een zekere Jakobus weergegeven, daarin zijn veel aanknopingspunten te vinden met de Bijbel. Een ieder doe er zijn winst mee, maar niet in de zin van Rome om er dogma's uit te laten ontspruiten. Het mooie van deze geschiedenissen is, dat we zien hoe moeilijk het voor ons mensen is de leiding van Jahweh in ons leven op te merken. Wij zijn gevangen van onze eigen inzichten. Jahweh gaat dikwijls door wegen van totale afbraak met ons, om daarna met herstel te beginnen. Het schijnt ons toe dat Jahweh omwegen met ons houdt, doch van achteren lezen wij de brief het beste. Met Jojakim en Anna, met Jozef en Mirjam lijken de wegen van Jahweh over onoverkomelijke hobbels te gaan. Het kwam goed! Zijn raad zal bestaan!